

SZÉCSÉNYI HIRLAP

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik minden pénteken.

ELŐFIZETÉSI AR:
 Egész évre 8 korona — Fél évre 4 korona.
 Negyed évre 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Előfizetések a kiadóhivatalhoz küldendők.

Félelőszerkesztő és kiadótulajdonos:
GLATTSTEIN ADOLF.
 Főmunkatárs: **JFJ. SZÁDER GYULA.**
 Szerkesztőség és kiadóhivatal Rákóczi-út 565.

ELŐFIZETÉSI PÉNZEK,
 reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz
 intézendők.
 Nyilttéri közlemények soronként 50 fillér.
 Hirdetések egyezség szerint.

Pintér Sándor †

Nagy és súlyos csapás érte Nógrád vármegye, de különösen Szécsény város közönségét: elköltözött az élők sorából Pintér Sándor ügyvéd, aki a magyar hazafi mintaképe volt és aki mint író és gondolkodó nevét örökéletűvé tette.

Fájdalmas e nagy ember elköltözése, mert nélkülözni vagyunk kénytelenek jóságos mosolyát és jótékony kezének áldását; elszomorító, mert váratlanul jött, mert 74 éves kora ellenére még remélhettünk tőle tudományos, szép és nemes alkotásokat. De megnyugszunk a sora változhatatlan akarataha. Megnyugszunk, mert Pintér Sándorhoz nem volt mostoha. A szűkös kántortanítói hajlékból kikerült ifju vasenergiája nem pocsékolódott el: a társadalom megértette és megszerette és ifju éveinek sok szenvedését és keserűségét hőven kárpótolta. Tetszését elismerték és jutalmazták; az Etesen született ifju protekciónélkül a Kisfaludy-társaságha került, ahol Toldy Miklósról írott nagyobb szabásu tanulmányával országos hírést aratott. De nemcsak a szépirodalom terén ért el sikereket, hanem tudományos munkásságával és közgazdasági tevékenységével is kiváló érdemeket szerzett. A tudomány terén az archeologia nőtt a szívéhez. Ezt szerette legjobban. A régészetben találta minden örömet. A kő-, bronz- és vaskorból olyan gyűjteményt

hozott össze, hogy az 1875. évi graci kiállításon és az 1876. évi budapesti antropologiai és régészeti kongresszuson felűnést keltett. Ezek a sikerek nem kábitották el, hanem ellenkezőleg újabb kutatásokra ösztönkelték. Így jutott a kutatásai alapján a palóc kérdést illetőleg egészen önálló és eredeti álláspontra.

Pintér Sándor életrajzi adatait és szépirodalmi és tudományos munkálkodását a Pallas Nagy Lexikona is megörökíti. Szórolszóra úgy méltatja érdemét:

Pintér Sándor, író és archeologus, szül. Etesen (Nógrád) 1841 márc 17. Budapestén jogi tanulmányokat végzett és 1867 óta gyakorló ügyvéd Szécsényben. Mint író és régész egyaránt szülőföldje népének, a palócságnak, multjával és jelenével foglalkozik. Nógrád vármegye számos helyén önálló kutatásokat vezetett és ezzel, nemkülönben gyűjtés útján tekintélyes mehistorikus gyűjteményt hozott össze. Kiterjed a kőkorra (neolitikor), bronz- és vaskorra (összesen 1200 válogatott darab) és nagy felűnést keltett úgy az 1875. évi graci kiállításon, mint az 1876. tartott budapesti antropologiai és régészeti kongresszuson. Kutatásai alapján helyezkedett a palócokat illető egészen önálló és eredeti álláspontjára. Irodalmi működése kettős irányu, részben archeologiai, részben folklorisztikus. Az első csoportból kiemelendők: Nógrádvidéki régészeti kutatások (Arch. Ért.

új f. VII. 1887.) és Losonc az Árpád-házból származó királyaink idejében (Losonc és Vidéke, XV. évf.); a másodikkól: A palócokról (Budapest 1880); Eredeti palóc mesék (Losonc 1891); A palóc születése, házassága és halálózása (Ethnographia, 1891). A két irány közt közepén állott Toldi Miklósról írott nagyobb szabásu tanulmánya, melyet a Kisfaludy-társaságban olvastak fel.

A kiegyezés esztendejében, befejezven jogi tanulmányait véglegesen városunkba költözik és ügyvédi irodát nyit, ahol csakhamar a legkeresettebb és legnépszerűbb ember volt, mert mindenkit meghallgatott és mindenkinek rendelkezésére állott Vigasztalanul senki se lépte át küszöbét. Mindenkinek volt jó szava és segített mindenkin, aki hozzá fordult. Nem volt olyan nemes, kulturális akció ebben a városban, amelyhez lélekkel és egész akarattal ne csatlakozott volna. Ilyen volt akkor is, amikor a közbizalom a képviselői mandátummal ruházta fel. Ott sem feledkezett meg a szécsényiekről, de egyuttal példásan teljesítette törvényhozói kötelességét.

Szeretett hennünket, mert vér volt a vérének és mert tudta, hogy mi is ezertjük őt. E kölcsönös bizalom és szeretet előmozdította közgazdasági sikereit. Amikor a gróf Zichy-család hitbrományának ügyésze lett, megalapította a Szécsényi Takarékpénztárt,

● ● T A R C Z A ● ●

Asszonyok.

Írta: Ifj. Száder Gyula
 Folytatás.

És a polgármesterné már bizonyos volt afelől, hogy sikere most már teljes, az orvos igazabban az övé, csakis övé, mert az a másik szerencsétlen — szerinte — csak olyan holmi megtört kitarított, ki éberem örködik a házra éjjelenkiint, míg a Doctor nála szórakozik.

Az a szerencsétlen fiatal asszony pedig nem tudott lázongani akkor, mikor már bizonyos volt; a rejtett valóság tudatában nem tervezett vérbosszút férje csábitóján; gyöngévé, tehetetlenné, képietlenné tette a váratlan csapás, amelynek suja alatt megtanult tűrni s türelmesen elszenvedni a csöpet sem irigylésre méltó sorsot.

De sirni sirt: sokat, sokat sirt . . .

És ennek az okát mindenki tudta.

. . . Alig tette ki lábát a házból. Családokhoz pedig egyáltalán nem járt. Nem kívánczolt asszonytársaság után, nem érde-

kelte őt az üres fecsegésük, kiálhatalan kacagásuk. De nem érdekelte őt már semmi sem. Meg saját maga sem. Úgy élt egyedül, tépelődve, kinzó gondolatok között, de mondhatni, saját magával mitsem törődve, mert sohasem gondolt a kinok a szenvedésektől szabadulásra. Ezen nem tündődött. Végig gondolta sorsát, naprosszat csak az járt az eszébe, de mentő gondolatok után sohasem kutatott. A férjét nagyon szerette, kimondhatatlanul tudta szeretni és inkább eltört mindent, elszívte ok nélküli gyaláztatását, élt inkább pokolban, csak az ő jószija mellett lehessen. Pedig hányszor mondta neki az a gonosz ember: „Ott az ajtó. Ha hőz volna az arcán, annyit sem hallgatott volna. Hordja már el magát; hiszen tudja jól, hogy csak azt akarom” . . .

Mert fenyegetődött, sokat fenyegetődött szegény asszony, hogy elhagyja, pedig dehogyan tette volna. A férj megint éppen csak azt akarta; azért bánt úgy vele . . .

Egyszer csak a régi gárdából kiemelkedni látszik egy alak: a pártait hullató őszirózsa-járásbiróné.

Jó szive van, áldott jó szive van; és a szenvedőkkel nagyon tud érezni.

Nem volt bár az orvoséknál bejáratos, igaz, hogy Dőre Józsiában a hiba, hogy miertis nem iparkodik jobban az illemzerű első látogatással — de már nem volt egy csöpp türelme sem várni, mert tudta, hogy az ő vigaszára valahol nagy szükség van és mikor tudta, hogy az orvos vidékre utazott, talált rá ürügyet, hogy beszemtelenkedjen Dőrékhez.

És meg kell hagyni, volt annyi jó módor és kedvesség benne, hogy az első találkozás után meg tudta kedveltetni magát a szomorú asszonnyal, olyannyira, hogy másnap — persze titokban — már az orvosné is megtette látogatását a járásbirónénál, akiben volt annyi részvét, de annyi, hogy azzal bőségesen el tudta látni boldogtalan új barát-nőjét, akinek már legelső nap felajánlotta a pertupuszt.

A jószívű nő, aki szinte megtévesztésig őszintén tudott sajnálkozni, meg sóhajtozni, a naponkénti titkos találkákon vigaszt is tudott nyújtani. Ebben éppenséggel kifogyhatatlan volt.

De a járásbirónének jó szive volt, — mondom — nagyon jó szive volt s nem elégette meg, hogy a szomorú asszony csak

amely fejlődését és virágzását az ő vaskezének köszönheti.

Ennek bizonyosságát adja a „Szécsényi Takarékpénztár” igazgatósága is, amely Pintér Sándor elhunytát, a halotthoz méltó következő gyászjelentésben adja tudtul:

A „Szécsényi Takarékpénztár Részvénytársulat” szomorúan tudatja, hogy elnöke és igazgatósági tagja, *Pintér Sándor*, ügyvéd, ezen pénztársulat alakításának egyik kezdeményezője, 38 esztendőn át ügyvédje s jegyzője, a zichi és vásonkeői gróf Zichy-család divenyi senjorális hitbizományi Uradalmának két évtizeden keresztül ügyésze, volt országgyűlési képviselő, tudományos és szépirodalmi író, az ethnographiai, anthropológiai társulatok alapító, a kir. magyar természettudományi, magyar történelmi stb. társulatok rendes tagja, a Szécsényi Szent Ferencz-rendű Szerzet syndicus, életének 74-ik évében Szécsényben folyó hó 17-én reggel 8 órakor örök álmra szenderült.

Földi maradványa folyó hó 19-án délután 2 órakor fog a szécsényi köztemetőbe római kath. szertartás szerint végző nyughelyére felelni; az engedelmű szent-mise áldozat folyó hó 20-án reggel 8 órakor fog a szécsényi Szent Ferencz-rendű Szerzet templomában bemutatni.

Tudomásunk szerint megtiltotta, hogy óhajának megfelelő egyszerű ravatalára díszítő jelvényül szolgáló koszorút harkitól is elfogadjanak, ámde nekünk meg nem tiltotta, hogy a saját erejéből font koszorúját a jelentésünkben kegyeletünk jeléül emlékének szenteljük.

Szécsényben, 1915. évi január hó 18-án.
Leyen neki könnyű a föld!

Pintér Sándort sokan kísértük utolsó útjára. Temetésén a város apraja-nagyja megjelent, hogy bucsut vegyen attól, aki hitéhez, gondolkodásához és vallásához életének utolsó lehelleteig hű maradt. Aki azt cselekedte, ami elve volt és akinek elve az volt, amit cselekedett. Végrendelete jellemző

tanúságot tesz e nagy ember hitéről, gondolkodásáról és vallásáról. Minden pénzt és értéket a jótékonykodás oltárán áldozta fel, de oly nemesen, hogy róla sokan példát vehetnek. Iskolákra, kulturára népművelődésre szánta minden vagyonát. Mert tudta, hogy ezeken keresztül boldogulhat a magyar, fejlődhet az ipar és kereskedelem és erősödhet a nép önérzete és gyarapodhat gazdagsága. Ezenfelül értékes lakóházat a városnak hagyta, annak jeléül, hogy tényleg szerette azokat, akik vele együtt Szécsény felvirágztatásán fáradoztak.

Jó szívének klasszikus bizonyosságát pedig ott adja, amikor a végrendeletben atya kántortanítói működéseinek területén a mindenkori kántortanító számára működési pótléket biztosít, mert — írja — csak az anyagi gondoktól mentes tanító lehet jó tanítója a nép gyermekeinek. E néhány szóban mennyi szeretetet az apa emlékének és mennyi jóindulat a nép iránt?! Ebben a néhány sorban átéli apja nyomorúságát és tőle telhetően legálább abban a körzetben a mindenkori kántortanító nyomorán óhajt segíteni, de ismét tanításhoz és világh fogáshoz méltó módon: ha a kántort elválasszák a tanítótól, akkor a működési pótlék, az utóbbit, a kultúra hordozóját illeti meg.

Siratjuk ezt a nagy-zerű embert és büszkélkedünk vele. Siratjuk, mert elvesztettük; büszkélkedünk, mert a miénk.

● ● H I R E K ● ●

Halálozás. Engel Jenő helybeli kereskedő e hó 18-án 21 éves korában meghalt Szécsényben. Az elhunyt a helybeli ifjuság díszje volt és minden körben általános szeretetnek örvendett. Engel Bernát közlisztelben álló polgártársunk fiát gyászolja benne. Nyugodjék békében!

Az ezred halottja. Nemrég mint sebesült érkezett haza a harctérről Deutsch Sándor a 11. honvéd gyaogezred közvi-

téze. A harctéren gyilkos golyó a tüdejébe hatolt és a lábbadozó osztag gondos ápolása ellenére nem tudott teljesen felgyógyulni, sőt az utóbbi napokban betegsége mindinkább rosszabbodott, ugyanígy, hogy e hó 15-én elköltözött az élők sorából. A fiatal hőst díszes katonai pompával helyezték örök nyugható helyére.

A járda. Nagy költséggel, a polgárok áldozatkészségével aszfalt járdához jutott Szécsény lakossága, de nincs benne köszönet, mert olyan sáros és piszkos, hogy szinte járhatatlan. Senki sem törődik a járda tisztításával. Sem a hatóság, sem a háziurak. Csúppán egyes háztulajdonosok mutatnak jó példát és rendszeresen takarítják a járdát, ellenben a vasúthoz vezető uttal és a város sok más helyével egyáltalán nem törődnek. Hát azért öltünk a járdába ennyi pénzt, hogy járni se lehessen rajta? Jól tudjuk, hogy a katonarég fokozza a sártengert, de azt is tudjuk, hogy jóakarattal, a járdák állandó takarításával meg lehetne szabadulni a sártengertől.

Szécsényben a Rákóczi- és Vár-utca sarkán levő Donner Henrik-féle ház szabadkézből eladó esetleg bérbe adó.

Bővebb felvilágosítással szolgál:
SCHLESINGER A. FIA cég. Helyben.

Édes tejszínből készült tea-vaj és félementháli-sajt (szécsényi gyártmány) kapható: Schlesinger A. Fia cégnél

csupa vigasztalásokban keressen kis enyhülést. Szerinte itt mást kell tenni, valamit, ami után gyökeres lesz a gyógyulás.

És tett is.

Azonban, hogy mit tett, hogyan cselekedett, azt bizony nem tudom; hanem az már szent, hogy nagyszerűen csinálta a dolgot.

Dőre maga is csodálkozásba esik, hogy nem az, hogy a máskor örökké szomorú felesége nagyon is jó kedvében van, valahányszor benyit hozzája; örökké ott ül a zongoránál s operetttrészeteket trillázgat; ha kíván tőle valamit, szó nélkül felkel és cselekszik; ha veszekedni szeretne vele, hátat fordít neki és kacag.

Hogy furcsa, érthetetlen a férjcskének a dolog, az egészen természeteszerű.

Gondolkodik is rajta eleget, de bizony nem képes megfejteni a talányt.

Mig az nemsokára amúgy is megfejtődik: egy valókereset hecses személyével...

Ekkor megint az orvosnak nem nagyon akaródzkodott feleségecskéjétől elszakadni, a válás pillanatába mégiscsak szébbnek tartotta a polgármesternénél, akivel már-már szakítani is akart, mert nagyon is betellett már vele.

Hanem most aztán az asszonyka nem akart tágitani, mert úgymond, hogy ő már

kiabrándult belőle, visszamegy a szinpadra; ő válni, valami fog.

És csakugyan: a Dőre Józsi felesége elvált a férjétől.

Az elvált Dőre Józsi pedig mit is csinálhatna okosabbat, mégis-csak meg kell elégedve lennie a polgármesternével — legalább addig, míg nem lesz más.

Ekkor aztán újra felüti f-jét az asszonyos ravaszkodás s a járáshíróné alkatmat keres, hogy kibékülhessen a polgármesternével, aki eléggé ügyetlen mert nem veszi észre a veszedelmet. Történetesen megbívat kapnak a polgármesterék a járáshíróékhoz, valami házimulatságra. Noha nem kis meglepetést hozott ez a polgármesternének, de mivel ügygondolta, hogy hisz talán azért a meghívás, mert feledésbe ment már a múlt és mert hiszen a férjek amúgysem haragoskodtak soha egymással, másnap este elszéltak a járáshíróékhoz.

E naptól kezdve a két ellenségből újra jó barát lett.

Később érve az orvosnak is meg lett hocsátva. Ha jól tudom a polgármesternénél történt a békülődés, aki volt annyira bizonyos a dolgában, hogy akkor sem tartott semmitől, hidegen hagyta a járáshíróné közelsége, amikor Dőre Józsi a társaságukban volt.

És már-már azon meggyőződés izgatta a polgármesternét, hogy az ő megbékült harátudója már végleg lemondott az orvostól. Így kell lennie, hisz azért tartotta feleslegesnek a további haragösködést.

Igy gondolta a polgármesterné, de nem úgy gondolta régi vetélytársa.

A ravasz járáshíróné nagy munkában volt.

Kiveté titkon a hálóját, hanem ez egyszer vő után: lányának megkeríteni, vejévé tenni — Dőre Józsi, a régi szeretőt. Furcsa, de úgy volt.

Én azt mondom, hogy ez volt szándéka már akkor, legalább az események úgy vágnak össze, mikor annyira tudott menni vigasztalásaival, javatalkaró tanácsaival, hogy az orvsné elvált a férjétől.

Misem érthetőbb, hogy a tudatlan baba, a mindenáron orvosnénak lenni vágyó fiatal teremts, a járáshíróék lánya, kimondhatatlanul örvendezett a jó mama tervének.

És mindannyiszor, mikor illő meghívásra vendégül várták az orvost, nagyszabású előkészületeket tett a fogadtatásra; a beszéd-fonalat előre kombinálta; az alkalmas arcjátékot tükör előtt próbálgatta, és nyers tojást ivott, hogy tisztábban csengjen a hangja.

(Vége köv.)

MEGHÍVÓ

A „Szécsényi Takarékpénztár Részvénytársulat”

1915. évi január hó 31-ik napján d. e. 10 órakor
 Szécsényben, az intézet épületében tartandó ::

XLIII-ik rendes évi közgyűlésére.

A közgyűlés tárgyai:

- 1.) Igazgatósági jelentés előterjesztése és tárgyalása.

2.) Felügyelő-bizottsági jelentés előterjesztése és ennek alapján a felmentvény megadása.

- 3) Az 1914. évi fizika nyereség felosztása.
- 4) Elnök, alelnök, h. igazgató, 5 igazgatósági tag és ügyész választása.
- 5) Felügyelő-hizottági elnök és 4 tag választása.
- 6) Alapszabályszerűleg beadott indítványok tárgyalása.

Szécsény, 1915. január 21-én.

A „Szécsényi Takarékpénztár R. T.”
 igazgatósága.

Az eredeti zárszámadások délelőtt 9. és 12 órák közt a közgyűlés napjáig az intézet helyiségében megtekinthetők.

Mérleg számla 1914. december hó 31-én.

TARTOZIK

190	Pénziár számlának	101293	65	Alapirka számlától	300000	14
187	Jelzálog számlának	1506702	82	Tartaléktöke számlától	269206	—
178	Váltó számlának	2052188	18	Árfulvám külföld sz. (Értékpapir diságio)	27225	—
184	Folyó számlának	203635	95	Tiszti nyugdíj-alap számlától	67450	36
153	Értékpapir számlának	147200	—	Betét számlától	2449825	—
174	Ingatlan számlának	40000	—	Forgalmi számlától	557827	91
				Kamat számlától (Ármeneti kamatokérr)	67696	57
				Tőke kamatadó számlától	5820	97
				Letét számlától	1693	10
				Folyó számlától	235073	—
				Kelés követelések számlától	12460	55
				Veszteség nyereség számlától	56742	—
		314571	92			

KÖVETEL

30	Alapirka számlától	300000
149	Tartaléktöke számlától	269206
166	Árfulvám külföld sz. (Értékpapir diságio)	27225
188	Tiszti nyugdíj-alap számlától	67450
1193	Betét számlától	2449825
192	Forgalmi számlától	557827
191	Kamat számlától (Ármeneti kamatokérr)	67696
168	Tőke kamatadó számlától	5820
189	Letét számlától	1693
184	Folyó számlától	235073
175	Kelés követelések számlától	12460
70	Veszteség nyereség számlától	56742
		314571
		92

Szécsény, 1914. december hó 31-én.

KÁLMÁN SÁNDOR, s. k.
 főpénztáros.

SÁNDOR MÓRICZ, s. k.
 igazgató.

STÉGER ISTVÁN, s. k.
 főkönyvelő.

Jelen mérleg számlát megvizsgáltuk, helyesnek találtuk.

DEUTSCH MÁRK, s. k.
 fiz. tag.

Dr. KARDOS SÁNDOR, s. k.
 fiz. elnök.

FOGLÁR GÉZA, s. k.
 fiz. tag.

HUSZÁGH GYULA, s. k.
 fiz. tag.

GANSEL MÁRTON, Balassagyarmat.

Cementárugyár, mész- és építési anyagok kereskedése
(a vasútállomás mellett.)

Telefon 117.

Telefon 117.

RAKTÁRON TARTOK:

I rendű Portland és román cementet, darabos és építési meszet a felsőgallai és dorogi telepekről.

Kátrány, carbolineum, izoláló- és elszigetelő lemezt, stb. az építészeti szakba vágó anyagokat nagyban és kicsinyben.

Székelyvárad, gipsz, tetőcserep, tatai, ujlaki, soproni cserep-raktár

Sajat gyártmányú sima és mintás cementlapok, alagsövek, kútcsanakok, etetővalyuk, csöpögtetők stb.

Ajánlatokat bákinék levélileg.

Jutányos ár, pontos kiszolgálás.

„Ezer új” palta árusítás.

SCHLESINGER A. FIA

FINOM ÚRI-SZABÓSÁGA, ÚRI ÉS NŐI-DIVATÁRU KERESKEDESE ÉS TEMETKÉZÉSI VÁLLALATA

Szécsény Nógrád megye

Dús választéku raktárt tart: erc- és fakoporsókból, gyaszkoszorúkból és az összes temetkezési cikkekből.

Telefon: 123. sz.

ULIP ISTVAN

elővirág-üzlete

LOSONCZ, Rakóczi-utca 18. sz.

Telefon: 123. sz.

—o—o— Izléses munkáért többszörösen első díjjal kitüntetve. —o—o—
MŰKOSZORÚK- ÉS SZALAGOK ÁLLANDÓAN RAKTÁRON TARTATNAK.

Helybeli megrendelések: lapunk kiadóhivatalában.

GLATSTTEIN ADOLF

könyvnyomdája, könyv- és papirkereskedésében nagy választék helyi és különféle képeslapokban.